

Vita a második öt éves terv irányelveiről

A faipari szakemberek külföldi tanulmányújáról

A faipar az első öt éves terv ez ideig nem szerezhettünk sok évben új gépeket, beruházásokat alig kapott. Ezért nem is tudott lépést tartani az egyéb gazdasági ágakkal. A minőségi munkában egy helyben topogunk; sőt a mindjobban meg-növekvő szükséglet miatt többet termelve; a minőség romlott. Nekünk; fában szegény ország-nak; öt évvel korábban kellett volna megkezdeni a fapótló-anyagok előállítását. Nagy örö-mel veszem; hogy a második öt éves tervben az arányok he-lyesebb felmérésével megszűnik a faipar elhanyagoltsága. A Központi Vezetőség és a Minisz-tertanács novemberi határozata a faipar fejlesztését sürögös pro-gramként jelölte meg. Ocska-vasnak való keretfűrészeinket modern gyorsjáratú; nagy ter-mekénységű keretfűrészekkel cseréltük ki és a Szegedi Fale-mezgyár Gőzfűrész üzemébe a lemezgyár megnagyobbított terü-letén épül fel. Modern; fűthető portalanított fűrészcsarnok áll majd dolgozóink rendelkezésére; a rönkök mozgását 80 száza- lékig gépesítjük; megkönnyítjük a munkát. Három traktor napi 16 órai munkája; melyet eddig rönkszállítással töltöttek el; rö-videsen feleslegessé válik. A le-mezgyár is új épületeket; nagy- teljesítményű szárítógépet és pre-cíz furnérmunkáló gépeket kap. Ezek egy részét máris szál- lítják. Farostüzemünkhez mi-nőségjavító berendezéseket ka-punk; ezek segítségével dolgo-zóink örömmel vállalták; hogy mi-nőségben túlszárnyalják a kül-földi farost-termekeket.

De ahhoz; hogy dolgozó né-pünk és az ország javára fejlőd-jünk és a második öt éves terv idején faiparunk elérje a kül-földi színvonalat; szélesebb látó-körre van szükség. Farostüze-münket országunk szakemberei; kutató intézetek; tervező irodák tömegesen látogatták. Érdekelte- őket ez a kis vertikum; melynek feladata a saját faipari hul-ladék feldolgozása; Mi; sajnos

PÁRTUNK KÖZPONTI VEZETŐSÉGE és a Minisz-tertanács múlt év második felében nyilvánosságra hoz-zott levele a műszaki és tech-nikai színvonal állandó eme-lését tűzte ki elének. A levél-lel kapcsolatos tennivalókat üzemünk kollektívája meg-tárgyalta és a vezetés szá-mos használható javaslatot kapott mind a fizikai; mind a műszaki dolgozók részé-ről. Általában az üzem min-den dolgozója helyeselte a műszaki fejlesztést; a kisgé-pesítést és az automatizálást. Rövid idő alatt 60 olyan jav-aslat született; amelyek gyakorlatilag megvalósítha-tók. A kezdeti stádiumban azonban néhányan idegen-kedtek a műszaki fejlesztés e formájától. Úgy vélték; a fejlesztés egyetlen útja csak-is új gépek beszerzése; az el-avult technikai és műszaki berendezések kicserélése le-het. Ez az álláspont műsza-kilag helyes; azonban szűn-táson kívül hagyja azt a kö-rülményt; hogy ez indokolat-lan áldozatokkal járna; tehát gátolná az életszínvonal eme-lését.

Vállalatunknál különösen a műszaki fejlesztés kérdése a jelentős; mert üzemünk gép-parkja nagyrészt régi — több mint 70 éves — a mai techn-i-kai színvonalnak nem meg-felelő egységekből áll. Emel-lett az üzem a kapitalista örökség következtében ma már sok tekintetben; főleg az anyagmozgatásnál nem felel meg a korszerű szervezési el-veleknek. Ezek az adottságok szemből meg elsősorban üze-münk műszaki fejlesztésének útját. A legfontosabb feladat a távolságok leküzdése és az ezzel járó idő- és munkaerő-pazarlás megszüntetése; vala-mint a nehéz fizikai munka gépesítése. Másfelől: a termelő gépek teljesítőképessé-gének fokozása; a kisgépesi-tés; a mechanizálás és az automatizálás a feladat. A tervben felvett javaslatok végrehajtásával a gépek kapacitása és nagymérték-ben csökken a gépek dol-gozók fizikai igénybevétele. Nem vitás az; hogy a kis-gépesítés; az automatizálás és az anyagmozgatás gépesi-tése jelentős önköltségsök-kentést eredményez. Ezekből az tünik ki; hogy a műszaki fejlesztés meggyorsítása elő-segíti a dolgozók életszínvo-nalának hathatós emelését.

UZEMUNK MŰSZAKI DOLGOZÓI a beérkezett ja-vaslatok feldolgozása során elkészítették az 1956-os évre szóló kisgépesítési és auto-matizálási tervet; amely 26 pontot foglal magába. Ez a kezdeményezés úttörő lépés volt és ezért a Len-Kender- ipari Igazgatóság dicséretét fejezte ki; s elrendelte a ter-vek elküldését több iparvál-lalathoz.

Nem szabad megfeledkezni arról; hogy e terv akkor ér-velament; ha a felvett javas-latok már a közeljövőben ké-sedelem nélkül megvalósul-nak. Máris beszámolhatunk több javaslat megvalósításá-ról. Elkészült az üzem festő-déjében a fonalfestés mecha-nizálása. Ez jobb minőséget biztosít; és igen nehéz fizikai munkától mentesíti a dolgo-zókat. A termelőkenységét növeli és a szövőnök munká-ját könnyíti a csérelváltó automaták felszerelése; amelyből már négy megvaló-sult a ponyvás szövőgépeken. Folyamatban van egy kísér-leti cernázógép elkészítése is. Harmincegy gépre szereltük fel a lánchenger visszahúzó készüléket és befejezés előtt áll a mángorlási időtartam automatikus jelzésére szolgáló készülék felszerelése.

A műszaki fejlesztés ezen feladatainak végrehajtása a napi munka mellett csak úgy lehet zökkenőmentes; ha az érdeklődő dolgozókat anyagi-lag is ösztönözzük. Ezért mind fokozottabb mértékben használjuk fel az igazgatói alap jutalmazási részét e fel-adatak megvalósításának elősegítésére. Egyik legdön-tőbb megoldásra váró felada-tunk a ma még kisebb mé-rtékben jelentkező meg nem értés leküzdése. Emiatt a munkálatok sokszor igen vontatottan haladnak; hát-ráltatják a technika fejlesztését.

Távlati tervünkben jelen-tős figyelmet szentelünk a vállalat belüli szervezési hiányosságokra és az anyag-raktárak nem megfelelő el-helyezésére. Ez a terv hosz-sabb időre szabja meg a munkát; s minden bizonytal-nán néhány év alatt átszervezés-sel felszámolható a jelenlegi kapitalista örökség anélkül; hogy erre nagy összegű be-ruházást igényelnénk.

Távrolról sem szabad azt gondolni; hogy vállalatunk-nál a műszaki fejlesztéssel

nincsenek problémák. Szá-mos olyan nehézség előtt ál-lunk; amelynek leküzdése ko-moly erőfeszítéseket kíván; mind a pártszervezet; mind a műszaki vezetés részéről. Ma már pártszervezeteink életé-ben döntő a műszaki fejlesz-tés egyes pontjainak ellen-őrzése. Itt azonban van még javítanivaló. A műszaki szervezés terén egyik legfon-tosabb megoldandó felada-tunk a hulladék keletkezésé-nek megállítás; illetve az el-kerülhetetlen hulladék csök-kenése; összegyűjtése és hasznosítása. Már dolgozunk egy olyan tervezeten; amely tartalmazza a kérdés meg-oldásának lehetőségeit. Cé-lünk az; hogy minden anyag-gal dolgozó munkás naponta 20 gramm; avagy néhány cen-timéter szövetet mentsen meg; mert ez egy évben több száz ezer forintos önköltség-csökkentést jelent.

doskodni kell arról; hogy a dolgozók; a tervek végrehaj-tói megfelelő műszaki ismeretekkel rendelkezzenek. Mi tanfolyamok szervezésével kívánjuk ezt biztosítani. Sajnos; nem tudtuk még le-küzdni a tanulástól való idegenkedést; a dolgozók még vonakodnak anyagi és idő-beli áldozatot hozni szakmai ismeretük bővítéséért. Neve-lőmunkával reméljük ezt az idegenkedést legyűrni.

Vázlatosan soroltam fel az üzem problémáit; azzal a cél-lal; hogy e kérdések felvetése után vita induljon meg a „Délmagyarország”-ban. Úgy hiszem; több szegedi üzem-ben számos olyan elképzelés van még; amelyek bevezeté-sével; hasznosításával vállalatunk is foglalkozik. Mi ér-deklődéssel várjuk a szegedi üzemek hasonló témakörben felvetendő problémáit.

Pongrácz István; az Újszegedi Kender-Len-szövő Vállalat igazgatója

Bizottság alakult a traktorosnap előkészítésére

Június 10-én országsszerte meg-rendezik a traktorosnapot. Az ország előkészítésére a Földmü-velésügyi Minisztérium; az Ál-

lami Gazdaságok Minisztériuma; és az Élelmiszeripari Minisztérium és az Erdészeti Főigazgatóság kö-zös bizottságot alakított.

Misán György

Turista-úton a Szovjetunióban

DÉR ENDRE útinaplója

MÁRCIUS 21-ÉN DELUTÁN OTORAKOR (a mi óráink szerint háromkor) a Vereckei-szoros festői faóriásai között lihegett felfelé mozdonyunk.

Néhány nekirugaszkodás még — és lefelé gurulhatunk; a Kárpátok galiciái lejtőin.

A hókúcsmász hegycsúcokra már az étköz-kocsiból vethettünk búcsúpillantást; ahová Szí-geatiné elvtársnő; csoportunk IBUSZ-megbizottja terelt össze bennünket; mint jó kotlás a csibéit. Udvarias; mégis temperamentumos; mosolygós; de szükség esetén férfias; erélyre is hajlamos fiatalasszony. Ő is orosz származású; s a zava-kat olyanformán ejti; mint a voronyezsi me-nyecske.

Az étköz-kocsi széles; kényelmes; mintha nem is vonaton ülne; hanem egy pompásan berendezett szállodai étteremben. A vonat nem zötyögött; szinte líbög a levegőben; s az ember nem a gallérija mögé rakosgatja az ételt; mint a mi ide-oda lötyögő étköz-kocsinkon; hanem min-dén különösebb tornamutatvány nélkül eltalálja vele a száját. Ezt már meg kell szokni.

Persze az ételeket is. Előételként kaviárt kapunk zöldhagymával; majd hatalmas adag csirkeleves következik jött hússal. Aztán vaj-ban-sült disznóhús kaptunk; sült krumplicsal; s málna-kompót; ragyogó; metszett üvegű po-hárban. Ezüst-abroncsban szervírozott nagy po-hár tea fejezi be a vég nélkülinek tetsző étke-zést. Tán a beszűremlő hegyi-levegő teszi; vagy mi; de meg lehet állapítani; hogy a társaság kezd egyre jobban birni a nagy iramot étkezés dalgában.

Tombác Imre bácsinak a kaviár ízlik kü-lönösen. Meg is fűszerezi az ebédet egy általá-nos derűtséget arató megjegyzéssel.

— Ezt se gondoltam volna — csóválja a fejét.

— Mit? — kérdezzük hárman is egyszerre.

— Hogy két napig meg tudjak élni — tele-fon nélkül.

Akármi legyen is szerszám is néha a telefon; most azért nem bánánk; ha innen; az étköz-kocsiból hasza lehetne üzemi rajta.

HA TELEFON NINCS IS; van képeslap. Sztrijben; ahol húsz percet rostokolt vonatunk;

levgrottam bélyeget venni a lapjaimra. Többen álltak a postai cikkeket árusító hivatalnoknő abla-ka előtt. Mielőtt rám került volna a sor; egy ipari tanuló-forma kamasz futott elő valahonnan; s szélesen hadonászva az orrom előtt; hadarósan magyarul adott valamit az elvtársnőnek. Ukránul mondta; valamint hát kihámozhattam belőle. Olyasfélé; hogy siet; mert indul a vonat.

Az elvtársnő félbeszakítva a szóradatot; kemény hangon utasította rendre a gyereket; s az elhúzódott a sor végére.

Úgy látszik; ez a rend ideát. Ha többen várakoznak valamire; érkezési sorrendben; tü-relmesen sorba kell állni.

Lyovon fénybenűző pályaudvarát gusz-táljuk meg ezen az estén; s italmérést is keresünk közben; mert a bőséges ebéd után nemkevésbé hosszas vacsora következett; s roppant elkélne egy „hosszúlépés”. Am csakha-mar belátjuk; hogy le kell mondanunk róla; mert bort csak palackokban árulnak; s a többi élelmiszer-árhoz viszonyítva igen drága. Mégis megvisszatalódtunk valamelyest; mert gyön-gyöző; aranyszínű gyümölcszörpöt is kapha-tunk potom áron; kopekekért. Remek-jó ize van. En a „Klyukva” felirású gyümölcsbort is megkóstolom. Áfonya-forma fanyar ize van; pompásan olja a szonját.

A körülöttünk nyüzsgő ukránok inkább fagylatot szopognak. No; ehhez már kevesebb a kedvünk. Igazi téli este van; hidegen világít a hó; s a szél kicsipri arcunkat.

SORRA KÁLLINGOZUNK VISSZA egyen-letesen meleg fülkénkbe. Hálóruhát öltünk; ki-ki elhelyezkedik matrác-fészkén — s pár perc múlva alszunk; mint az agyonverték. Mintha nem is „Klyukvát” itunk volna; hanem leg-alábbis badacsonyt.

Fagyos reggelre ébredünk. Amerre csak a szem ellát; hó szikrázik; vastag; fehér takaró borítja a beláthatatlan ukrán mezőket. A sinek-ke kétoldalt védősővény óvja a hótól-szétől. Olykor erdőszávok tűnnek elő; igen sok bennük a fenyő és a nyír. A falkak lazánpéttettek; nagy-kürjerdésű udvarok; s kétrészre látható a házak körül. Jobbára tágasnak tetsző; terjedelmes falusi házak ezek; olyik-olyik zsuptetős. Egy-

egy házcsoport közelében rendszerint modernül épített; frissen emelt magtárak; emeletes rak-tárjélek; emelkednek. A csipős időjárás ellenére több helyen építkeznek; gyakran fából készítik a falakat.

Csak most fedeztük fel a Voronyezsbe utazó kis családot kupenk legelső fülkéjében. A szőke menyecske megfrissülten sürgő-forog Sa-nyjika körül; át-át szalad az étköz-kocsiba; s különféle pépes ételeket hordogat onnan a babának.

Kijevben mondunk búcsút nekik; itt köz-vetlen csatlakozást kapnak; nem kell nagyot kerülve Moszkva irányába jönniök. Azzal bú-csúzunk; hogy feltétlenül szeretjük majd a találkozásnak a Vászarely-Szélkutas Gépállo-máson; ahol Sanyjika édesapja a szovjet egyete-men szerzett tudását gyümölcsözteti.

— Feltétlen jöjjenek ám; — köti lelkünkre az asszonyka —; mert nemcsak Voronyezs kö-rül szép a nyár; hanem Székkutason is.

Hosszan integetünk nekik. Majd ismét a végtelennek tetsző ukrán síkságra röppen ve-lünk a masina; s az erdővel megszakított; vál-tozatos tájban gyönyörködünk hosszán. Hul-lámzani-látszón piheg a messzenyúló síkság az egyre nagyobb kedvvel mosolygó napban. Örül a bontakozó tavasznak ez az áldottméhü; dúsantermő humusz; melynek minden göröngye a munkálkodó; alkotó ember-kezek dicséretétől szól; — s melynek minden röge — másfél év-tized — a romboló ember keznyomától nyög-ött. Emberétől? Hát nevezhetők embereknek a fasiszta örület szadizmussal telített ember-ál-la-tai; akik követ-kövön nem hagytak Ukrajnában annakidején?

S MÉGIS A SZOVJET NÉPNEK arra is volt ereje; hogy a mi nyakunkról is lerázzák ezeket az emberi fenevadakat. A második és harmadik Ukrán Haderőcsoporthoz orosz-lán-rész jutott országunk felszabadításában. Hiszen — ahogyan a költő éneklé:

nyecskek mozgalmas vásárral várják a vonatot. Deszka-sátrakat sikerítettek a falombok alá; s szélespiete; piros arccal; nevezgelve erednek szá-pora beszédbe a vonatról leugró utasokkal. Kíváncsian nyújtogatjuk nyakunkat; mi látható az árus-asszonyok asztalán?

Van ott minden: fontos-almák; uborka-hal-mok; nagy csomó hagyma; sültök; s sültcsirke egészben. Egy hajtatíncét homlokára buktató; szőke kis katona alkuszik hevesen mellettem a sültcsirkére; s némi csatorázás után csakugyan gazdát cserél a ropogásra süttöt jószág. Már-vízi is a katona a fülkéjében.

Társai harsogó nevetéssel; élénk taglejtéssel mondogatnak neki valamit; bizonyára csúfona-dárosat; de őt ez cseppet se bántja. Olyan örö-mel lóbálja combjánál fogvást a csirkét; mintha szinaranyból volna.

MÁSNAP DELELŐTT FUT BE A VONAT Moszkva pályaudvarára.

Dobogó szívvel; elfogódottan ballagunk a tisztaságtól ragyogó pályaudvar kupolája alatt. A kijáratnál egyetlen szobor; Leniné. Ő kö-szönti a Moszkvába érkezőket; akinek „hom-loka ráncában — az emberiség...”

Delután fél ótkor a Mauzóleum előtt szo-rongunk; hogy valóban láthassuk Őt. A fegyel-mezet sorokban tömörülő moszkvaiak udvaria-san előreengednek bennünket; s egy francia küldöttség társaságában az első közzött lép-hetünk be a Mauzóleum bejáratán. Felejtette-ten pillanat! Csakugyan olyan az üvegkopor-sóban; mintha élne; mintha derűsen álmódna valamiről...

De jó is; hogy láthatjuk Őt; — s de nagy-szerű; hogy láthatjuk mindazt; amit Ő megál-modott; — s együtt lehetünk azokkal az em-berekkel; akikért élt-halt; akik élték-haltak érte; s tanításai szerint lendül alkotó kezük; s nagy szívükben hordozzák halhatatlan emléket...

De gyönyörű is Moszkvában a tavasz!

(Folytatjuk)